

Predkladacia správa

Materiál „Výročná správa o činnosti Slovenskej akadémie vied za rok 2025“ sa predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky podľa § 12 ods. 15 zákona č. 133/2002 Z. z. o Slovenskej akadémii vied (ďalej len „SAV“), na základe ktorého predseda SAV predkladá ministrovi školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR (ďalej len „minister“) výročnú správu o činnosti SAV za predchádzajúci kalendárny rok a minister ju následne predkladá vláde Slovenskej republiky.

Výročná správa poskytuje ucelený prehľad o činnosti SAV v roku 2025, vrátane výsledkov výskumu, zapojenia do projektov, rozvoja ľudských zdrojov a hospodárenia.

Slovenská akadémia vied v roku 2025 združovala 47 verejných výskumných inštitúcií pôsobiach v 26 mestách a obciach. Priemerný počet zamestnancov dosiahol takmer 3 100, z toho 2 303 vedeckých pracovníkov. SAV zabezpečovala doktorandské štúdium pre 541 doktorandov, z ktorých 174 bolo zo zahraničia (cca 32 %), čo potvrdzuje jej významný podiel na internacionalizácii výskumného prostredia.

Kľúčovým nástrojom podpory výskumu boli výkonnostné zmluvy, ktoré priniesli dodatočné zdroje vo výške cca 16 mil. eur. Prostriedky boli využité najmä na modernizáciu infraštruktúry, podporu talentov, integráciu pracovísk a zvyšovanie kvality výskumných výstupov.

Projektové financovanie zostalo hlavným pilierom činnosti SAV. V rámci Agentúry na podporu výskumu a vývoja sa organizácie SAV podieľali na 495 projektoch (z toho 281 ako hlavný riešiteľ) s čerpaním 10 852 985 eur. Prostredníctvom VEGA bolo financovaných 614 projektov v objeme 5 228 725 eur, pričom významná časť projektov dosiahla najvyššie hodnotenie kvality.

Významnú úlohu zohrali aj programy podpory excelentnosti a mobility. Program SASPRO 2 zaznamenal 174 prihlášok a 51 podporených pobytov, pričom v rámci neho vzniklo viac ako 250 vedeckých publikácií. Program IMPULZ podporil 3 projekty zo 49 podaných žiadostí, zatiaľ čo Podporný fond Štefana Schwarza podporil 26 projektov zo 63 prihlášok.

SAV bola aktívne zapojená aj do medzinárodnej vedeckej spolupráce. V roku 2025 sa podieľala na riešení 18 projektov programu Horizont 2020 a 52 projektov programu Horizont Európa, pričom participovala na príprave 96 projektových návrhov, z toho 32 v pozícii koordinátora. Tieto aktivity potvrdzujú schopnosť pracovísk SAV presadiť sa v európskom výskumnom priestore a prispievať k tvorbe medzinárodných vedeckých partnerstiev.

V oblasti transferu poznatkov do praxe bolo identifikovaných 42 prípadov duševného vlastníctva, zabezpečených 16 procesov priemyselnoprávnej ochrany a podporených 25 komercializačných aktivít, pričom bolo uzatvorených 11 zmlúv s podnikateľskými subjektmi. Tieto výsledky poukazujú na rastúci význam aplikovaného výskumu a prepojenia SAV s hospodárskou praxou.

Podpora internacionalizácie bola posilnená aj prostredníctvom Euraxess Point SAV, ktorý poskytol 249 odborných konzultácií zahraničným výskumníkom a doktorandom, najmä v oblasti pobytovej a administratívnej agendy, čím prispel k zvýšeniu atraktivity Slovenska pre zahraničné talenty.

Predkladaný materiál nebol predmetom medzirezortného pripomienkového konania z dôvodu, že ide o informatívny materiál a vzťahuje sa naň výnimka podľa čl. 6 ods. 6 písm. a) Smernice na prípravu a predkladanie materiálov na rokovanie vlády Slovenskej republiky.